

In mei '42 vond tussen de koningin en Beelaerts uitgebreid overleg plaats over de tekst van de 'Proclamatie'. Een eerste ontwerp, wellicht door Beelaerts gemaakt, is niet bewaard gebleven – wèl zijn dat zijn opmerkingen bij een tweede ontwerp dat hem door de koningin voorgelegd werd. In dat ontwerp stond o.m.:

'Overtuigd dat in deze buitengewone omstandigheden het hoogste belang van de Staat ons aller hoogste richtsnoer moet zijn en dat bestaande Grondwettelijke bepalingen daarbij geen belemmering behoren te vormen, acht ik een overgangstijd gewenst waarin ik, bijgestaan door mijn verantwoordelijke raadslieden, het bewind zal voeren, teneinde, zodra de herziene Grondwet zal zijn tot stand gekomen, tot de nieuwe constitutionele regeringsvorm te kunnen overgaan.'

Naar aanleiding van dat tweede ontwerp gaf Beelaerts de koningin in een brief d.d. 31 mei '42 het advies, in de proclamatie in elk geval 'geen melding te maken van de Staten-Generaal.'

In januari '43 kreeg de koningin een stuk onder ogen dat via de Zwitserse Weg naar Genève en vandaar naar Londen gezonden was; bij het stuk stond vermeld dat het van een katholiek Nederlander, 'politiek ongeschoold', afkomstig was. De schrijver had bepleit dat men na de bevrijding 'zowel politieke partijen, zij het in gezuiverde toestand, als confessioneel gescheiden onderwijs, jeugdbeweging en sociaal-paedagogisch werk (zou) handhaven, op straffe van anders de pluriformiteit in ons volk te miskennen¹. Men (zou) echter een vorm moeten vinden waarin het bewustzijn van de gezamenlijk te verrichten éne taak als Nederlands volk bindend element is.' Hierbij schreef de koningin: 'Heel slecht'.

In februari of maart '43 legde de koningin aan Beelaerts met verzoek om advies een denkbeeld van Gerbrandy voor, dat onmiddellijk na de bevrijding enkele ministers uit Londen naar Nederland zouden gaan. Beelaerts hield zich in zijn advies d.d. 17 maart nogal op de vlakte. Op zijn stuk tekende de koningin aan:

'U moet zelf verkenningswerk ter plaatse doen. Met name onderzoeken of een werk-ministerie zoals ik het mij voorstel, op de toestand past. Een zuiver onpolitiek kabinet dus, dat aanblijft tot na herstel v. d. normale toestand en grondwetsherziening en na gehouden verkiezingen' –

het is een notitie waaruit blijkt dat de koningin er niet zeker van was of de

¹ In de tekst staat 'erkennen'.